

2019-01-21

Till
Kommunstyrelsen
Barn- och utbildningsnämnden
Socialnämnden

För kännedom
Kommunfullmäktige

Granskning avseende hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun.

KPMG har av Kungsör kommuns revisorer fått i uppdrag att granska Vi har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen har rutiner för hanteringen av barnrättsfrågor i flera delar. Genomgående rekommenderar vi Kungsörs kommun att ytterligare utveckla sina formella arbetssätt samt att nedteckna riktlinjer och rutiner för dessa inom barnrättsområdet.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att:

- Se över rutinen kring hanteringen av ärenden och remisser i det kommunungemensamma elevrådet samt att regelbundet utvärdera arbetet.
- Nedteckna och skapa riktlinjer och rutiner för de arbetssätt som används idag och som man vill använda framåt för att säkerställa barnrättsperspektivet.
- Utveckla och definiera tydliga och mätbara mål för hela kommunkoncernens verksamheter i Kungsör som har tydligare koppling till önskade effekter kring barnrättsfrågor.
- Utse speciellt ansvariga för barnrättsfrågor i kommunens samtliga verksamheter. Dessa funktioner ska ha ett brett barnrättsperspektiv och ska skapa rutiner, checklistor och arbetssätt för att säkerställa att barnperspektivet genomsyrar alla delar i Kungsörs kommuns arbete oavsett förvaltning.
- Genomföra utbildningsinsatser riktade till förtroendevalda samt tjänstepersoner i samtliga nämnder och verksamheter samt säkerställa att utbildning om rättigheterna i barnkonventionen är en del av introduktionen för all ny personal i Kungsörs kommun.
- Granskade nämnder regelbundet genomför utvärderingar av beslut som berör barn för att säkerställa barnets delaktighet och att det syns i beslutsformuleringar i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

För samtliga rekommendationer anser vi att arbetet ska vara genomfört senast den 31 december 2019, inför att lagstiftningen träder i kraft.

Kommunrevisionen emotser svar senast 2019-03-31 på vilka konkreta åtgärder kommunstyrelsen och nämnderna har för avsikt att vidta med anledning av ovanstående synpunkter vad som för övrigt redovisas i rapporten. Vi vill också att det i svaret redogörs för en tidsplan för när åtgärderna kommer att genomföras.

Svaren ska översändas till samtliga förtroendevalda revisorer 2018 samt till Karin Helin Lindkvist, KPMG, e:post karin.helin-lindkvist@kpmg.se.

För kommunrevisionen i Kungsörs kommun 2019-01-21

Håkan Sundström
revisionsordförande

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

Granskningsrapport
Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Antal sidor 21

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	2
2	Inledning/bakgrund	4
2.1	Syfte och revisionsfrågor	4
2.2	Avgränsning	5
2.3	Revisionskriterier	5
2.4	Ansvarig nämnd	5
2.5	Projektorganisation	5
2.6	Metod	6
3	Resultat av granskningen	6
3.1	FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)	6
3.2	Budget och mål	8
3.3	Styrdokument	9
3.4	Metoder för att göra barnen delaktiga	10
3.5	Utbildning	13
3.6	Samordning av barnrättsfrågor inom kommunen	14
3.7	Handlingsplaner för likabehandling och mot kränkningar	15
3.8	Kommunens förberedelser för att barnkonventionen ska bli lag, utvecklingsarbete	16
4	Slutsats och rekommendationer	17

1 Sammanfattning

Vi har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen har rutiner för hanteringen av barnrättsfrågor i flera delar.

Kungsörs kommun arbetar aktivt med att säkerställa artikel 12 i barnkonventionen genom sitt kommungemensamma elevråd bland annat. Socialnämndens arbete är under utveckling avseende mål och möjligheter till konkret uppföljning och mätning vilket kommer att kunna utgöra en god grund till att säkerställa att artikel 2 och 6 i barnkonventionen efterlevs. Dock rekommenderas att detta arbete bedrivs på ett tydligt sätt redan från kommunfullmäktigenivå. Samt att även i övriga nämnder på ett mer avsiktligt och strukturerat sätt inarbetar mål för barnrättsfrågor i sina mål.

De checklistor och arbetssätt som finns implementerade i barn- och utbildningsnämnd samt socialnämnd är verktyg som genom att de används bidrar till att tillgodose kraven i artikel 3.

Tanken med att framåt ha för avsikt att koppla ihop ung företagsverksamhet anpassat till grundskolan för att utveckla näringslivet i kommunen i ett LEADER projekt skulle vara ett sätt att bredda arenorna för inflytande för barnen i kommunen. Det kan betraktas som ett sätt att försöka bredda, utöka och förstärka barnrättsperspektivet i enlighet med artikel 6 gällande utveckling och artikel 12 som behandlar barns rätt att uttrycka sin mening.

Genomgående rekommenderar vi Kungsörs kommun att ytterligare utveckla sina formella arbetssätt samt att nedteckna riktlinjer och rutiner för dessa inom barnrättsområdet.

Vi rekommenderar att kommunen skapar en tydlig roll som specifikt ska bevaka barns intressen och arbeta för en utvecklad samordning i barnrättsfrågor. Vi rekommenderar även den gemensamma ledningsgruppen att som stående punkt diskutera barnperspektivet i aktuella ärenden.

Vidare ser vi en vinst i att samtliga nämnder regelbundet genomför utvärderingar av beslut som berör barn för att säkerställa barns delaktighet. Vi rekommenderar även kommunstyrelsen eller nämnd att regelbundet genomföra utvärdering av det gemensamma elevrådet för att säkerställa att det är ändamålsenligt och att de ärenden som skapas utförs och återkopplas enligt beslut. Vi ser en utvecklingspotential i att säkerställa ärendeflödet till det centrala skolrådet samt att medvetandegöra dess vikt för barnen i skolorna så att detta forum används i enlighet med dess potential.

Vi förordar att kommunen säkerställer att barn som inte omfattas av det kommungemensamma elevrådet också har ett forum i vilket de har möjlighet att påverka kommunens beslutsprocess.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Vår bedömning, utifrån att barnkonventionen blir svensk lag år 2020, är att kommunen bör genomföra en grundläggande utbildningsinsats för all personal och alla politiker i kommunen samt skapa metoder för kompetensutveckling och kunskap inom området.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att:

- Se över rutinen kring hanteringen av ärenden och remisser i det kommunungemensamma elevrådet samt att regelbundet utvärdera arbetet.
- Nedteckna och skapa riktlinjer och rutiner för de arbetssätt som används idag och som man vill använda framåt för att säkerställa barnrättsperspektivet.
- Utveckla och definiera tydliga och mätbara mål för hela kommunkoncernens verksamheter i Kungsör som har tydligare koppling till önskade effekter kring barnrättsfrågor.
- Utse speciellt ansvariga för barnrättsfrågor i kommunens samtliga verksamheter. Dessa funktioner ska ha ett brett barnrättsperspektiv och ska skapa rutiner, checklistor och arbetssätt för att säkerställa att barnperspektivet genomsyrar alla delar i Kungsörs kommuns arbete oavsett förvaltning.
- Genomföra utbildningsinsatser riktade till förtroendevalda samt tjänstepersoner i samtliga nämnder och verksamheter samt säkerställa att utbildning om rättigheterna i barnkonventionen är en del av introduktionen för all ny personal i Kungsörs kommun.
- Granskade nämnder regelbundet genomför utvärderingar av beslut som berör barn för att säkerställa barnets delaktighet och att det syns i beslutsformuleringar i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

För samtliga rekommendationer anser vi att arbetet ska vara genomfört senast den 31 december 2019, inför att lagstiftningen träder i kraft.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

2 Inledning/bakgrund

Vi har av Kungsörs kommuns revisorer fått i uppdrag att granska hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2018.

FN:s konvention om barnets rättigheter, *barnkonventionen*, syftar till att säkerställa barnets mänskliga rättigheter. Alla barn, oavsett bakgrund, har rätt att behandlas med respekt och att få komma till tals. Barnets bästa ska alltid komma i första rummet i alla åtgärder som berörd barnet.

Barnkonventionen är det mest ratificerade traktatet¹ om mänskliga rättigheter i historien. I stort sätt alla länder har ratificerat² konventionen, Sverige var ett av de tidigare länderna att ratificera konventionen 1990. Sverige har sedan dess arbetat med att säkerställa konventionen och dess bestämmelser tillämpas på alla nivåer i Sverige.

Den 13 juni 2018 beslutade Sveriges riksdag att barnkonventionen ska bli svensk lag och den kommer att träda i kraft den 1 januari 2020. Detta innebär att barnkonventionen får en högre status och ett förtydligande av att rättstillämparna i mål och ärenden ska tolka andra svenska bestämmelser i förhållande till barnkonventionen.

Utifrån ovanstående har revisorerna i Kungsörs kommun beslutat att en fördjupad granskning inom detta område bör genomföras.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att belysa och bedöma i vilken utsträckning kommunstyrelsen och berörda nämnder arbetar för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen avseende barns rättigheter. Utgångspunkt i granskningen kommer att vara i de fyra huvudprinciperna:

- *Artikel 2* alla barn har samma rättigheter och lika värde.
- *Artikel 3* barnets bästa ska alltid komma i främsta rummet.
- *Artikel 6* alla barn har rätt till liv och utveckling.
- *Artikel 12* alla barn har rätt att uttrycka sin mening och få den respekterad.

Inom ramen för granskningen ska också bedömas hur Kungsörs kommun rustar sig inför att barnkonventionen blir svensk lag.

¹ Skriftlig överenskommelse mellan stater

² Bundit sig folkrättsligt att följa

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Hur lyfts barnrättsfrågor fram i kommunens verksamhetsplan och andra styrdokument?
- Hur prioriterat är barnets rättigheter när budgeten läggs?
- I vilken utsträckning används checklistor vid beslut, för att säkra att barnrättsperspektivet tillgodoses?
- Vilken utbildning om barnkonventionen har kommunens ledning och personal fått?
- På vilket sätt kan barn och unga få inflytande på beslut i kommunen?
- Finns behov att utveckla samordningen av barnrättsfrågor i kommunen?
- Hur följs handlingsplaner för likabehandling och mot kränkningar upp?

2.2 Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och berörda nämnder.

2.3 Revisionskriterier

Vi har bedömt om verksamheten uppfyller

- FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen).
- Interna styrdokument såsom mål och budget, verksamhetsplan samt riktlinjer och rutiner.

2.4 Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden.

2.5 Projektorganisation

Granskningen har utförts av Åsa Rönmark, *projektledare*, tillsammans med Linnea Grönvold, *projektmedarbetare*, under ledning av Karin Helin Lindkvist, *kundansvarig*.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

2.6 Metod

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier i form av
 - Budget och mål
 - Övriga styrdokument
- Intervjuer med förvaltningschefer, kommunchef samt tillträdande kommunstyrelseordförande som idag är nuvarande barn- och utbildningsnämndsordförande.

Granskningsrapporten är sakgranskad av kommunstyrelseordförande (tidigare barn- och utbildningsnämndsordförande), kommunchef, barn – och utbildningschef och socialchef.

3 Resultat av granskningen

I följande avsnitt presenteras resultatet av vår granskning om hur barnens rättigheter tas tillvara i Kungsörs kommun och i vilken utsträckning kommunstyrelsen och berörda nämnder arbetar för att leva upp till de krav som anges i barnkonventionen. Har vi några kommentarer eller rekommendationer återges dessa sist i respektive avsnitt. Sammanfattande slutsatser och resultat återges i avsnitt 4.

3.1 FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen)

Barnkonventionen antogs av Förenta nationens (FN) generalförsamling 1989.

Redan innan barnkonventionen antogs omfattades barn av andra internationella överenskommelser, exempelvis FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna. Trots detta konstaterade FN att barn är en extra utsatt grupp och en konvention togs fram för att stärka barnets rättigheter ytterligare.

Idag har i stort sätt alla länder ratificerat barnkonventionen vilket innebär att länderna är bundna till att folkrättsligt förverkliga bestämmelserna däri. Sverige ratificerade konventionen 1990 och har förbundit sig att genomföra konventionens bestämmelser och garantera rättigheterna till varje enskilt barn.

Revisionsfrågorna i denna granskning speglar de fyra huvudprinciperna i barnkonventionen. När man läser barnkonventionen ska man läsa den med huvudprinciperna "som glasögon".

- **Artikel 2** handlar om barns lika värde och rättigheter och att ingen får diskrimineras. Barnkonventionen gäller alla barn som befinner sig i ett land som ratificerat den.
- **Artikel 3** handlar om att barnets bästa ska komma i främsta rummet i alla åtgärder som rör barnet. "Barnets bästa" är konventionens grundpelare och har analyserats mer än något annat begrepp i barnkonventionen. Vad som bedöms

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

vara barnets bästa måste avgöras i varje enskilt fall med hänsyn till barnets egen åsikt och erfarenhet.

- **Artikel 6** handlar om att varje barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling. Det handlar inte enbart om fysisk hälsa utan också om den andliga, moraliska, psykiska och sociala utvecklingen.
- **Artikel 12** lyfter fram barnets rätt att uttrycka sina åsikter och få dem beaktade i alla frågor som berör barnet. När åsikter beaktas ska hänsyn tas till barnets ålder och mognad.

Artikel 4 i barnkonventionen förpliktigar staten att vidta lämpliga lagstiftningsåtgärder samt administrativa och andra åtgärder som behövs för att genomföra de rättigheter som erkänns i konventionen. När Sverige antar internationella överrensstämmelser är det mest förekommande tillvägagångssättet att den gällande rätten transformeras, det vill säga att lagarna skrivs om så att de stämmer överens med den antagna konventionen.

Regeringen beslutade 2013 att initiera en utredning, *barnrättsutredningen*, med uppdraget att kartlägga hur tillämpningen av lagar och andra föreskrifter stämmer överens med bestämmelserna i barnkonventionen. Utredaren fick även i uppdrag att analysera och redovisa vilka för- och nackdelar en inkorporering av barnkonventionen i svensk rätt skulle medföra. 2015 utvidgades utredningen till att även ta fram ett förslag till en lag om inkorporering av barnkonventionen.

Våren 2016 överlämnade barnrättsutredningen sitt betänkande, *barnkonventionen blir till svensk lag*³. Kartläggningen visar att det finns brister i transformeringen av barnets rättigheter, fram för allt när det gäller barnets bästa och barnets rätt att få uttrycka sina åsikter.

I juli 2017 lämnade regeringen ett förslag, *lagrådsremiss*, om att göra barnkonventionen till svensk lag till lagrådet⁴. Lagrådets uppgift var att granska lagrådsremissen, och säkerställa att den inte strider mot någon annan svensk lag. Regeringen bearbetade sedan förslaget och lämnade i mars 2018 in proposition, *Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter*⁵.

Den 13 juni 2018 fattade riksdagen beslut att följa regeringens förslag om inkorporering av FN:s konvention om barns rättigheter. Genom inkorporering ges barnkonventionen ställning som svensk lag vilket innebär ett förtydligande av att rättstillämparna i mål och ärenden ska tolka svenska bestämmelser i förhållande till barnkonventionen. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2020.

³ Barnkonventionen blir svensk lag, SOU 2016:19

⁴ Lagrådsremiss, Inkorporering av FN:s om barnets rättigheter, 6 juli 2017

⁵ Inkorporering av FN:s konvention om barnets rättigheter, Prop. 2017/18:186

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

3.2 Budget och mål

I kommunens budget 2018 har vi identifierat sex skrivningar i form av mål kopplat till arbetet med och prioriteringar av barns utveckling samt rättigheter. Dessa mål är nämnds-specifika och upprättade utifrån de fem mål kommunfullmäktige har satt upp för Kungsörs kommun 2017-2018. Följande mål i budget 2018 kopplat till relevant arbete med barn utifrån barnkonventionen har identifierats:

- Socialtjänstens insatser förebygger att barn och ungdomar hamnar i ett långvarigt beroende av socialtjänst.
- Andelen barn, elever och studenter som upplever skolan som trygg ska öka jämfört med basåret 2015.
- Andelen personal med adekvat högskoleutbildning ska vara lägst 67 procent.
- Kunskapsresultaten i grundskolan ska öka. Jämfört med basåret 2015.
- Alla elever ska få fem hälsosamtal under sin tid i grundskolan.
- Minst 85 procent av eleverna ska tillsammans med studie- och yrkesvägledare upprätta en individuell studieplan inom en månad efter sin skolstart.

Socialförvaltningens chef uppger att det mål för socialnämnden som fastställs i budget inte är tillräckligt tydligt och därmed inte enkelt att följa upp. Det saknas dessutom beslut angående hur målet ska återrapporteras. Så som målet för socialnämnden är utformat i dag går det inte att säkerställa att ett barnperspektiv tillgodoses.

Fullmäktigemålet *Socialtjänstens insatser förebygger att barn och ungdomar hamnar i ett långvarigt beroende av socialtjänst* har en viss komplexitet kopplat till sig som gör att målet inte är helt lätt att använda sig av. Det finns fall då barnet kan gynnas av att vara i nära kontakt med socialtjänsten under lång tid. Socialförvaltningen har därför tagit fram en uppföljningsmodell som gör målet mätbart vilken har använts under innevarande budgetperiod. Detta dokument mäter frekvensen av återkommande barn hos socialtjänsten efter ärende eller utredning inom ett år efter avslutande. Att följa upp de barn som återkommer till socialtjänst mäter i högre grad kvaliteten på insatsen. Mätningen sker oavsett hur lång insatsen eller utredningen har varit.

Nämndsordförande i barn- och utbildningsnämnden tillika tillträdande kommunstyrelseordförande anser att det finns ett fokus på barnrättsliga frågor i budget arbetet men att det kan utvecklas ännu mer än det som sker idag. Han vill vidare lyfta fram Agenda 2030 där flera av målen berör barnen. Kommunstyrelsen får löpande dragningar gällande delmålen i Agenda 2030 och kommunens utvecklingsavdelning arbetar aktivt med detta.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Kommentar:

Budget 2018 med plan för 2019-2020, antagen av kommunfullmäktige den 11 december 2017 innehåller i till viss mån mål kopplade till barnkonventionen. I de delar av målformuleringarna där koppling kan göras till ett barnperspektiv så stämmer skrivningarna överens med barnkonventionen och dess intentioner. Dock är kommunfullmäktiges mål vaga avseende direkta kopplingar till barn. Fyra av dessa är väldigt svåra att koppla till ett barnperspektiv. Men utifrån de identifierade målen som sedan nämnderna har satt upp för verksamheterna finns det en tydlig koppling till barnkonventionen i några av dem.

I ett utvecklingsarbete skulle Kungsörs kommun kunna skapa en övergripande inriktning avseende barnrättsperspektivet i något av sina fullmäktigemål och på så sätt säkerställa att samtliga nämnder arbetar strategiskt och brett med dessa frågor. På en fullmäktigenivå skulle ett fokus kunna vara på det mer övergripande planet likt de rättigheter som uttrycks under artikel 2 i barnrättskonventionen för att sedan konkretiseras i nämndernas mål- och verksamhetsarbete utifrån deras respektive ansvarsområden. Vidare skulle det strategiska arbetet med Agenda 2030 kunna ses över avseende kommunikation och integration i övrigt strategiskt arbete gällande barnens rätt.

3.3 Styrdokument

I samtliga intervjuer har det framhållits att Kungsörs kommun arbetar med barnkonventionen och att ett barnperspektiv frekvent förekommer i verksamheterna. Dock finns det inte alltid nerskrivet i styrdokument att och/eller hur barnperspektivet ska användas. Kommunchefen uppger att det finns en utvecklingspotential i kommunen gällande hur barnrättsfrågor lyfts fram i verksamhetsplaner och styrdokument.

I socialnämndens *Riktlinjer för utredning, dokumentation och insatser enligt socialtjänstlagen och LVU till barn och ungdomar*⁶ omnämns barnperspektivet på flera ställen. Bland annat behandlar stycket *Barnkonventionen och barnets rätt*, de fyra grundprinciperna i vilket barnkonventionen bygger på. Riktlinjerna behandlar även begreppet barnperspektiv och fastställer begreppet och hur socialnämnden ska förhålla sig till det. Syftet med riktlinjerna är att uppnå rättssäkerhet och likabehandling i utredning och bedömning av barn och ungas behov av stöd och skydd samt vid planering och uppföljning av verkställda beslut.

Socialförvaltningens chef redogör för den grundutredningsmall/checklista som används vid ansökan om ekonomiskt bistånd. En av kategorierna som behandlas i grundutredningsmallen är barnperspektiv. Kategorin innehåller checkfrågor som fokuserar på barnets behov och välmående.

I *Allmänt reglemente för kommunstyrelse och nämnder*⁷ omnämns barnkonventionen och det fastställs i 4 § att nämnd ska vidare, inom alla områden i den kommunalt

⁶ Kungsörs kommuns författningssamling Nr D.37, antagen av socialnämnden 2016-06-21, § 61

⁷ Kungsörs kommuns författningssamling Nr A.3, antaget av kommunfullmäktige 2017-02-26, § 84 och reviderat 2012-04-10, § 34.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

finansierade verksamheten, beakta intentionerna i Förenta Nationernas barnkonvention.

Kommunchefen uppger att det i kommunens detaljplaner finns ett barnperspektiv, exempelvis i byggprocessen. Det finns även en strävan om att ha barnperspektivet närvarande i all utveckling av kommunen.

Verksamhet som bedrivs inom förskola och skola regleras till stor del av olika lagar och främst skollagen. Dessa lagar har sedan tidigare transformerats utifrån FN:s konvention om barnets rättigheter och dess grundläggande artiklar. Samtliga fyra grundläggande principer finns reflekterade i skollagen, därmed är det lagstiftat att förskola och skola ska följa barnkonventionen.

Kommentar:

I de granskade nämnderna kan det konstateras att barnkonventionen och dess huvudprinciper beaktas och ingår i en del av kommunens riktlinjer. Dock har det i intervjuerna framgått att barnperspektivets huvudprinciper saknas i kommunens styrdokument. Vår bedömning är att det finns en överhängande risk att barnperspektivet och dess huvudprinciper glöms bort då det inte konsekvent beaktas i styrdokument.

Gällande kommunens verksamhetsplaner har vi till granskningen inte fått del av några sådana dokument. Detta medför att vi inte kan uttala oss om huruvida barnkonventionen och dess huvudprinciper beaktas i kommunens verksamhetsplaner.

3.4 Metoder för att göra barnen delaktiga

Samtliga tjänstemän och politiker som intervjuats för aktuell granskning har angett att de inom sina förvaltningar och nämnder arbetar för att göra barnen delaktiga i kommunala angelägenheter samt i kommunens myndighetsutövning.

Chefen för socialförvaltningen uppger att inom den verksamhet som bedrivs inom socialförvaltningen har barn och unga främst inflytande på individbeslut. I socialförvaltningens övriga ärendetyper och verksamheter har barn och väldigt lite eller inget inflytande. Socialförvaltningens chef uttrycker dock att det finns en vilja inom förvaltningen att utöka inkluderingen av barn och unga i frågor som rör utvecklingen av verksamheterna. Form för hur detta ska verkställas har ännu inte fastställts.

Socialförvaltningen arbetar, vid barnutredningar, utifrån modellen BBiC (Barns Behov i Centrum). Vilket är ett handläggnings- och dokumentationssystem av barn och ungdom som tar sin utgångspunkt i FN:s konvention om barnets rättigheter och sociallagen. BBiC syftar till att stärka inte bara barnets delaktighet och inflytande i utredningsprocessen utan även familjen och nätverket kring barnet.

Barn och ungdomshandläggarna inom IFO:s utredningsenhet har deltagit i en satsning från SKL med Innovationsguiden, vilken är ett metodverktyg för att skapa nya kreativa lösningar i offentlig sektor. Arbetet med innovationsguiden hade som syfte att öka barn delaktighet i utredningsarbetet. För att uppnå ökad delaktighet hos barn i utredningsarbetet hade Kungsörs kommun som mål att skapa ett innovativt verktyg för att gemensamt skapa utredningsplanen. Projektet resulterade i en idé om ett interaktivt

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

verktyg i vilket barnet hjälper till att skapa det team som socialtjänsten behöver för fortsatt utredning. Detta ska skapa engagemang, lek och säkerställa att allas röster blir hörda. Socialchefen meddelar att Mälardalens högskola har tagit vid för att utveckla arbetet med Innovationsguiden.

För att öka ungdomsinflytandet har Kungsörs kommun har upprättat ett kommungemensamt elevråd med representanter i åk 2-9 från kommunens skolor. Det ska enligt beslut i barn- och utbildningsnämnden arrangeras minst ett kommungemensamt elevrådsmöte per år. Till de arrangerade elevrådsmötena ska politiker från kommunstyrelsen och barn- och utbildningsnämnden bjudas in.

Vid samtal med chefen för barn- och utbildningsförvaltningen framgår det att det arrangeras fem kommungemensamma elevråd per år. Vanligt förekommande är att kommunstyrelsens ordförande, kommunchefen, verksamhetschefer samt VD för KKTAB deltar. Ordförandeposten samt sekreterarrollen är fördelade till elevrepresentanterna. Vid det gemensamma elevrådets möten behandlas frågor som är aktuella i kommunfullmäktige. Ansvar för arrangeringen av dessa elevrådsmöten är barn- och utbildningsförvaltningen.

Tillträdande kommunstyrelseordföranden tillika nuvarande barn- och utbildningsnämndsordförande lyfter fram det kommungemensamma elevrådet som en god arena för kommunens arbete med barnrättsfrågor. I detta forum har barnen inflytande och de görs delaktiga. Elevrådet har inneburit att barnen många gånger fått direkta svar på sina frågeställningar och i flertalet fall fångar politikerna frågor och kan utan ytterligare steg i organisationen direkt ta dessa till sina förvaltningar för hantering och åtgärd. Vid det kommungemensamma elevrådet deltar samtliga nämndsordföranden samt styrelseordförande i Kungsörs kommun.

Vid utformningen av Kungsörs kommuns nya skola, Kung Karl, involverade Kungsörs kommun barn och unga genom att inhämta synpunkter och förslag gällande utformningen av skolan. Synpunkter och förslag i form av teckningar och texter samlades in från berörda elever samt det kommungemensamma elevrådet. Det inkomna materialet tolkades sedan och utgjorde underlag vid utformningen av skolans inne- och utemiljö. Syftet var att ge barn och unga en möjlighet att direkt påverka deras skolmiljö och således även delta i den tekniska produktionen.

I förarbetet till Centrumprojektet, planering av den centrala statsmiljön har barnens synpunkter inhämtas. Kommunchefen uppger att det har funnits ett bakomliggande krav på att barn ska involveras och att projektet har redogjort för vad som framkommit i kontakten med barnen samt hur detta förvaltats.

Vidare har man i Kungsörs kommun en tanke med att framåt ha för avsikt att koppla ihop ung företagsverksamhet anpassat till grundskolan för att utveckla näringslivet i kommunen i ett LEADER projekt avseende centrumutveckling. Tanken är att den här kopplingen ska väcka ett intresse och engagemang hos eleverna. Näringslivssamordnaren ansvarar för ansökan där målet för projektet är att främja näringslivet i kommunen främst genom ökad handel på Drottninggatan och att få liv i centrum. Målet och avsikten är att barnen ska kunna göra övningar kring detta i skolan och att hitta de frågor som berör barn och unga som de vill arbeta med och utveckla.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Kommentar:

Vår bedömning är att det finns metoder för hur granskade nämnder inom Kungsörs kommun tillvaratar barnens rättigheter att vara delaktiga i beslut och ärenden som berör dem i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

Genom det kommungemensamma elevrådet säkerställer Kungsörs kommun ett barnperspektiv i kommunala angelägenheter. Kommunen håller regelbundet elevrådsmöten och låter då barnen vara i fokus. Frågor som tas upp i det gemensamma elevrådet är frågor som är politiskt aktuella i kommunen. Elevrådet används regelbundet av kommunens olika instanser för att inkludera ett barnperspektiv i beslut. I Barn- och utbildningsnämndens sammanträdesprotokoll framgår det att det kommungemensamma elevrådet avser barn i de kommunens skolor vilket i Kungsörs fall innebär grundskola. Barn och unga som är yngre, äldre eller som går i skolor i andra kommuner omfattas inte av samma möjlighet till påverkan av kommunens beslut.

Socialförvaltningen arbetar utifrån metoden BBiC som är ett redskap för att säkerställa barnets delaktighet i beslut.

Barnets delaktighet stärks vidare i socialförvaltningens arbete med innovationsguiden och det metodverktyg som är under utformning avseende barns egen möjlighet att påverka sitt utredningsteam vid fortsatta insatser kring barnet.

Tanken med att framåt ha för avsikt att koppla ihop ung företagsverksamhet anpassat till grundskolan för att utveckla näringslivet i kommunen i ett LEADER projekt skulle vara ett sätt att bredda arenorna för inflytande för barnen i kommunen. Det kan betraktas som ett sätt att försöka bredda, utöka och förstärka barnrättsperspektivet i enlighet med artikel 6 gällande utveckling och artikel 12 som behandlar barns rätt att uttrycka sin mening.

Samtliga nämnder skulle öka kvaliteten i sitt arbete avseende barnrättsfrågor genom att regelbundet genomföra utvärderingar av beslut som berör barn för att säkerställa barns delaktighet. Kommunstyrelsen eller nämnd skulle regelbundet kunna genomföra utvärdering av det gemensamma elevrådet för att säkerställa att det är ändamålsenligt och att de ärenden som skapas utför och återkopplas enligt beslut. Vi ser en utvecklingspotential i att säkerställa ärendeflödet till det centrala skolrådet samt att medvetandegöra dess vikt för barnen i skolorna så att detta forum används i enlighet med dess potential.

Utöver det kan kommunen säkerställa att barn som inte omfattas av det kommungemensamma elevrådet också har ett forum i vilket de har möjlighet att påverka kommunens beslutsprocess.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

3.5 Utbildning

Utifrån genomförda intervjuer med tillträdande kommunstyrelseordförande tillika barn- och utbildningsnämndens ordförande, verksamhetschefer inklusive kommunchef framgår det att det i Kungsörs kommun inte har genomförts någon utbildning direkt kopplad till FN:s konvention om barns rättigheter. Samtliga framhåller att utbildning kommer att behövas i och med att barnkonventionen blir Svensk lag år 2020.

Ordförande i barn- och utbildningsnämnden som tillträder som kommunstyrelseordförande under aktuell granskning ser en potential inom utbildningsområdet avseende barnrättsfrågor. Han förordar att det genomförs utbildningsinsatser riktade till samtliga beslutsorgan likt det fullmäktigeuppdrag som nämnderna tidigare fått gällande temautbildningar. Det senaste temat har handlat om jämställdhet och där har samtliga nämnder med viss periodicitet förstärkt sina nämndmöten med en utbildningssekvens. På likartat sätt ser han att utbildningsarbetet avseende barnrättsfrågor skulle kunna genomföras på ett effektivt sätt.

Barn- och utbildningsförvaltningschefen uppger att de inom förskoleverksamheten använder sig av Rädda Barnens metodhandbok *Olika men lika*⁸ som syftar till att ge idéer till hur barnkonventionen kan förverkligas inom förskoleverksamheten. Metodboken ska fungera som ett stöd i arbetet med barnkonventionen både gentemot barnen men även i relation till föräldrarna. Enligt vad som framgår vid intervjun genomförs ingen utbildning i metodhandboken utan den används som ett redskap för vägledning i verksamheterna.

Chefen för socialförvaltningen uppger att det inte har genomförts någon utbildning i barnkonventionen sedan dess att hon tillträdde i januari 2018. Inom socialförvaltningen finns det dock möjlighet att använda befintliga resurser till detta inför ny lagstiftning och löpande framöver.

Kommentar:

Utifrån vår granskning kan vi konstatera att det i dagsläget inte förekommer utbildningsinsatser i barnrättsfrågorna i de granskande nämnderna eller i dess förvaltningar. I intervjuerna uppgav samtliga verksamheter att det finns ett behov av utbildningsinsatser inom barnrättsfrågorna.

Metodhandboken *Olika men lika* som används inom förskolan är ett bra verktyg för att arbeta med barnkonventionen i verksamheten. Metodhandboken erbjuder verksamheten pedagogiska verktyg för att praktiskt arbeta med barnkonventionens huvudprinciper både gentemot barnen och den egna personalen.

Vår bedömning, utifrån att barnkonventionen blir svensk lag 2020, är att kommunen genomför en grundläggande utbildningsinsats för all personal, alla politiker i kommunen samt personal i det kommunala bostadsbolaget KFAB och kommunens tekniska verksamhet KKTAB. Vi rekommenderar även kommunstyrelsen att säkerställa att information om barnkonventionen är den del av introduktionen för all nyanställd personal i kommunen inklusive KFAB samt KKTAB. Utöver detta rekommenderar vi ansvariga nämnder säkerställa att personal i myndighetsutövande verksamheter får en

⁸ Rädda Barnen (2014) *Olika men lika, att arbeta med barnkonventionen i förskolan*.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

fördjupad utbildning om barnets rättigheter kontinuerligt.

3.6 Samordning av barnrättsfrågor inom kommunen

Samordningen gällande barnrättsfrågor sker i varierande utsträckning inom Kungsörs kommun. Delar av kommunens verksamheter samverkar i större grad än andra. Barnrättsfrågor diskuteras inte regelbundet i den gemensamma ledningsgruppen. Socialförvaltningschefen uppger att de inom socialförvaltningen har samordning av barnrättsfrågor mellan individ- och familjeomsorgen och skolan. Vidare samverkar socialförvaltningen även med Kungsörs fastighetsbolag (KFAB) i syfte att säkerställa bostad till socialt utsatta invånare i kommunen. Barnperspektivet speglas vid behovsbedömningen och socialt utsatta individer med barn prioriteras.

Inom barn- och utbildningsförvaltningens verksamhetsområde finns det en formell struktur för systematisk uppföljning av barnrättsfrågor. Rektor för verksamheten får därigenom löpande information om hur verksamheten fungerar.

Kommunchefen uppger att det finns behov av utveckling av samordningen av barnrättsfrågor i Kungsör kommun. Nyckeln för en ändamålsenlig samordning är att skapa en tydlig roll med syfte att agera förbindelse mellan barn och vuxna. Kommunchefen framför att barn och unga bör inkluderas i fler aspekter av den kommunala verksamheten och beslutsinstansen. Det finns en utvecklingspotential hos kommunen att utveckla kunskaper kring vilka frågor som utifrån ett barns perspektiv är intressanta.

Chefen för kommunens tekniska verksamhet uppger att det kommunala bolaget KKTAB⁹ samverkar aktivt både med det gemensamma elevrådet och med andra verksamhetsområden för att säkerställa att ändamålsenliga beslut fattas.

Ordförande i barn- och utbildningsnämnd som tillträder som kommunstyrelseordförande under granskningsperioden anser att det goda arbete som finns inom barnrättsfrågor skulle kunna samordnas på ett effektivare sätt än vad som görs idag.

Kommentar:

För att barnets rättigheter ska få full genomslagskraft och att de fyra huvudprinciperna i barnkonventionen ska uppfyllas krävs samordning kring alla som befinner sig i barnets nätverk. Ett barn har till skillnad från de flesta vuxna svårt att kräva sina rättigheter vilket medför att barnets rättigheter ligger i de vuxnas händer. Det är därmed upp till de vuxna att se till att barnets rättigheter efterlevs och att barnets rättigheter ses utifrån barnets perspektiv och inte enbart vad de vuxna bedömer vara bäst för barnet.

Utifrån granskningens intervjuer kan vi konstatera att det finns samverkansformer mellan de kommunens olika verksamheter. Dock sker samverkan inte i något större utsträckning och enligt uppgift är samordning inget som prioriteras i kommunens gemensamma ledningsgrupp.

⁹ Kungsörs Kommun Teknik AB

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Kommunchefen uppger att samordningen av barnrättsfrågor behöver utvecklas. Det finns i dagsläget ingen roll med ett extra ansvar för att säkerställa ett barnperspektiv i kommunens verksamheter. Kommunchefen menar dock att barnperspektivet bevakas av olika personer inom kommunen utan att det finns en uttalad roll för detta. Avsaknad av en definierad roll leder till att barnrättsfrågor barnperspektivet blir starkt personberende och sårbart.

Vår rekommendation utifrån granskningen är att skapa en tydlig roll som specifikt ska bevaka barns intressen och arbeta för en utvecklad samordning i barnrättsfrågor inom kommunen. Vi rekommenderar även den gemensamma ledningsgruppen att som stående punkt diskutera barnperspektivet i aktuella ärenden.

3.7 Handlingsplaner för likabehandling och mot kränkningar

Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på annat sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.¹⁰

Vidare i skollagen¹¹ framgår att huvudmannen, i detta fall skolan, ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som ska påbörjas och genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Syftet med handlingsplanerna är att främja elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder, samt att förebygga och förhindra trakasserier eller kränkande behandling. Detta är ett led i att förverkliga barnkonventionen i skolan. I och med denna reglering får eleverna ett likvärdigt skydd för de som finns för skolans anställda.

Samtliga skolverksamheter i Kungsörs kommun upprättar årligen egna handlingsplaner mot diskriminering och kränkande behandling. Av handlingsplanen framgår verksamhetens vision, vilka som omfattas av handlingsplanen samt giltighetsdatum. Ansvarig för planen är rektor alt förskolechef med stöd av all personal som arbetar inom skolverksamheten, exempelvis via arbetslagsmöten, personalmöten eller visions- och målarbete. Handlingsplanerna utvärderas årligen för att klargöra hur behoven på verksamheten ser ut och hur behoven ska tillgodoses. I utvärderingen fastställs främjande insatser, kartläggningsmetoder och policy för akuta situationer.

Eleverna är delaktiga i handlingsplanen genom bland annat diskussioner och enkäter vid utvärdering av föregående års plan samt i samtalsgrupper och kamratstödjarträffar. Skolverksamheten förankrar handlingsplanen genom samtal med eleverna vid exempelvis klassråd samt till föräldrarna vid föräldramöten. Handlingsplanen publiceras även av vissa skolverksamheter på Kungsörs kommuns hemsida.

¹⁰ 1 kap. 1 § diskrimineringslagen (2008:567)

¹¹ 6 kap. 8 § skollagen (2010:800)

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Inom förskolan använder de sig av metodboken, *Olika men lika*, för att inkorporera FN:s konvention barnets rättigheter i verksamheten och därmed främja likabehandling och motverka kränkande behandling. Separat rutin för anmälan om kränkande behandling finns upprättad och politisk beslutad. Enligt rutin skickas skyndsamt lista över anmälda kränkningar och utredningar till förvaltningskontoret för rapportering till barn- och utbildningsnämnden.

Kommentar:

Barn- och utbildningsförvaltningschefen uppgav vid intervjun i samband med granskningen att samtliga skolverksamheter har upprättade handlingsplaner. På Kungsörs kommuns hemsida finns en majoritet av skolverksamheternas likabehandlingsplaner att tillgå, dock saknas det handlingsplaner från några verksamheter. Utifrån de handlingsplaner vi i denna granskning har haft tillgång till kan vi konstatera att i arbetet med handlingsplanen är både personal, och elever delaktiga i uppföljningsarbetet och vårdnadshavarna informeras om arbetet kring handlingsplanen vid exempelvis föräldramöten.

3.8 Kommunens förberedelser för att barnkonventionen ska bli lag, utvecklingsarbete

I samtliga intervjuer har angetts att det finns goda förutsättningar inom Kungsörs kommun för att kunna möta de krav som ställs när barnkonventionen blir svensk lag år 2020. Inom samtliga verksamhetsområden råder det arbetssätt som tillämpar ett barnperspektiv. Dock saknas det inom flera områden nerskrivna rutiner och policys kring hur barnperspektivet ska tillgodoses. Kommunchefen uppger att det finns ett barnperspektiv i vissa arbetsprocesser men att de inte är dokumenterade. Vidare redogör kommunchefen för att barn och unga bör inkluderas i fler aspekter av den kommunala verksamheten och beslutsinstansen.

Skol- och utbildningsförvaltningschefen uppger att verksamheten inom förskola och skola är hårt styrda av regler och lagar som i sin tur innehåller mål som ska uppfyllas. Skollagen har sedan tidigare transformerats och omfattar flera artiklarna från FN:s konvention om barnets rättigheter. Detta innebär att skolan inom vissa områden redan arbetar utifrån barnkonventionen.

Kommentar:

Det finns många goda arbetssätt kring barn och barnens rätt i Kungsörs kommun. Strukturerna är dock ganska personberoende då flera av dem inte är nedtecknade. Ett direkt utvecklingsarbete för kommunen är att inventera det arbete de gör idag och nedteckna rutiner för detta. Vidare bör en strategi och metod för utbildning i barnrättsfrågor och barnperspektiv tas fram för medarbetare i alla dess verksamheter samt för kommunens förtroendevalda.

4 Slutsats och rekommendationer

Vår sammanfattande bedömning är att kommunen har rutiner för hanteringen av barnrättsfrågor i flera delar.

Kungsörs kommun arbetar aktivt med att säkerställa artikel 12 i barnkonventionen genom sitt kommungemensamma elevråd bland annat. Socialnämndens arbete är under utveckling avseende mål och möjligheter till konkret uppföljning och mätning vilket kommer att kunna utgöra en god grund till att säkerställa att artikel 2 och 6 i barnkonventionen efterlevs. Dock rekommenderas att detta arbete bedrivs på ett tydligt sätt redan från kommunfullmäktigenivå och att även i övriga nämnder på ett mer avsiktligt och strukturerat sätt inarbetar barnrättsfrågor i sina mål.

De checklistor och arbetssätt som finns implementerade i barn- och utbildningsnämnd samt socialnämnd är verktyg som arbetar för att tillgodose kraven i artikel 3.

Tanken med att framåt ha för avsikt att koppla ihop ung företagsverksamhet anpassat till grundskolan för att utveckla näringslivet i kommunen i ett LEADER projekt skulle vara ett sätt att bredda arenorna för inflytande för barnen i kommunen. Det kan betraktas som ett sätt att försöka bredda, utöka och förstärka barnrättsperspektivet i enlighet med artikel 6 gällande utveckling och artikel 12 som behandlar barns rätt att uttrycka sin mening.

Genomgående rekommenderar vi Kungsörs kommun att ytterligare utveckla sina formella arbetssätt samt att nedteckna riktlinjer och rutiner för dessa inom barnrättsområdet.

Nedan följer granskningens svar på revisionsfrågorna:

- *Hur lyfts barnrättsfrågor fram i kommunens verksamhetsplan och andra styrdokument?*

Svar: I de granskade nämnderna kan det konstateras att barnkonventionen och dess huvudprinciper beaktas och ingår i en del av kommunens riktlinjer. Dock har det i intervjuerna framgått att barnperspektivets huvudprinciper saknas i kommunens styrdokument.

Gällande kommunens verksamhetsplaner har vi till granskningen inte fått del av några sådana dokument. Detta medför att vi inte kan uttala oss om huruvida barnkonventionen och dess huvudprinciper beaktas i kommunens verksamhetsplaner.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

- *Hur prioriterat är barnets rättigheter när budgeten läggs?*

Svar: Budget 2018 med plan för 2019-2020 innehåller till viss mån mål kopplade till barnkonventionen. I de delar av målformuleringarna där koppling kan göras till ett barnperspektiv så stämmer skrivningarna överens med barnkonventionen och dess intentioner. Dock är kommunfullmäktiges mål vaga avseende direkta kopplingar till barn. Utifrån de identifierade nämndspecifika målen som nämnderna har satt upp för verksamheterna finns det en tydlig koppling till barnkonventionen i några av dem.

- *I vilken utsträckning används checklistor vid beslut, för att säkra att barnrättsperspektivet tillgodoses?*

Svar: Checklistor finns i viss utsträckning implementerade i barn- och utbildningsnämnd samt socialnämnd. Verksamheterna använder andra metoder som tillsammans med checklistor är verktyg som arbetar för att tillgodose kraven i barnkonventionens artikel 3.

- *Vilken utbildning om barnkonventionen har kommunens ledning och personal fått?*

Svar: Kungsörs kommuns ledning och personal har inte genomgått någon utbildning i barnkonventionen. Inom förskoleverksamheten använder de metodboken *Olika men lika*, i vilken det finns råd och stöd för hur barnkonventionen ska kunna integreras i förskoleverksamheten.

- *På vilket sätt kan barn och unga få inflytande på beslut i kommunen?*

Svar: Genom det kommungemensamma elevrådet säkerställer Kungsörs kommun ett barnperspektiv i kommunala angelägenheter. Avsikten att försöka delta i LEADER-projekt där barnens inflytande ska inkluderas kan betraktas som ett steg i att utöka och förstärka barnrättsperspektivet och dess arenor i kommunen.

Socialförvaltningen arbetar utifrån metoden BBiC som är ett redskap för att säkerställa barnets delaktighet i beslut. Socialförvaltningen deltar även i ett projekt med Innovationsguiden för att skapa ett metodverktyg för att barn ska ha möjlighet att påverka sitt utredningsteam vid fortsatta insatser kring barnet.

- *Finns behov att utveckla samordningen av barnrättsfrågor i kommunen?*

Svar: Det finns en utvecklingspotential för barnrättsfrågor i Kungsörs kommun. I granskningen kan vi konstatera att det finns några samverkansformer mellan kommunens olika verksamheter. Dock sker samverkan inte i något större utsträckning prioriteras inte kommunens gemensamma ledningsgrupp.

- *Hur följs handlingsplaner för likabehandling och mot kränkningar upp?*

Svar: Handlingsplaner för likabehandling och mot kränkningar följs i enlighet med lag upp årligen i samband med att en ny handlingsplan upprättas. Rektor/förskolechef, skolpersonal samt elever är samtliga del i utvärderingen och uppföljningen.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen och granskade nämnder att:

- Se över rutinen kring hanteringen av ärenden och remisser i det kommunungemensamma elevrådet samt att regelbundet utvärdera arbetet.
- Nedteckna och skapa riktlinjer och rutiner för de arbetssätt som används idag och som man vill använda framåt för att säkerställa barnrättsperspektivet.
- Utveckla och definiera tydliga och mätbara mål för hela kommunkoncernens verksamheter i Kungsör som har tydligare koppling till önskade effekter kring barnrättsfrågor.
- Utse speciellt ansvariga för barnrättsfrågor i kommunens samtliga verksamheter. Dessa funktioner ska ha ett brett barnrättsperspektiv och ska skapa rutiner, checklistor och arbetssätt för att säkerställa att barnperspektivet genomsyrar alla delar i Kungsörs kommuns arbete oavsett förvaltning.
- Genomföra utbildningsinsatser riktade till förtroendevalda samt tjänstepersoner i samtliga nämnder och verksamheter samt säkerställa att utbildning om rättigheterna i barnkonventionen är en del av introduktionen för all ny personal i Kungsörs kommun.
- Granskade nämnder regelbundet genomför utvärderingar av beslut som berör barn för att säkerställa barnets delaktighet och att det syns i beslutsformuleringar i enlighet med artikel 12 i barnkonventionen.

Kungsörs kommun

Granskning av hur FN:s konvention om barnets rättigheter efterlevs i Kungsörs kommun

KPMG AB

2018-12-13

För samtliga rekommendationer anser vi att arbetet ska vara genomfört senast den 31 december 2019, inför att lagstiftningen träder i kraft.

2018-12-12

KPMG AB

Åsa Rönmark
Kommunal revisor

Karin Helin Lindkvist
Certifierad kommunal revisor

Detta dokument har upprättats enbart för i dokumentet angiven uppdragsgivare och är baserat på det särskilda uppdrag som är avtalat mellan KPMG AB och uppdragsgivaren. KPMG AB tar inte ansvar för om andra än uppdragsgivaren använder dokumentet och informationen i dokumentet. Informationen i dokumentet kan bara garanteras vara aktuell vid tidpunkten för publicerandet av detta dokument.

Huruvida detta dokument ska anses vara allmän handling hos mottagaren regleras i offentlighets- och sekretesslagen samt i tryckfrihetsförordningen.